

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/139/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6115215486
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Snopčoková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6115215486.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci navrhovateľky: B. S., narodená XX.XX.XXXX, bytom XXX XX O., S. X, zastúpená splnomocnenou Advokátskou kanceláriou Ivan Syrový, s.r.o., so sídlom 831 06 Bratislava, Kadnárova 83, IČO : 47 232 765, proti odporkyni : X. W., narodená XX.XX.XXXX, bytom XXX XX W. I., K. W.. XX, zastúpená splnomocneným advokátom JUDr. Ivanom Spišiakom, so sídlom 974 01 Banská Bystrica, Nad plážou č. 7, o nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní navrhovateľky proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica číslo konania 12C/298/2015-123 zo dňa 11.02.2016, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu potvrdzuje.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd zamietol návrh na nariadenie predbežného opatrenia podľa ustanovenia § 75 ods. 2, 6 a 8 O.s.p., ktorým sa navrhovateľka domáhala, aby súd uložil odporkyni povinnosť na vlastné náklady obnoviť dodávky vody a kanalizačnú prípojku do nehnuteľnosti navrhovateľky špecifikovanej v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. Súd v odôvodnení uznesenia konštatoval, že navrhovateľka sa v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia domáhala uloženia povinnosti odporkyni obnoviť kanalizáciu a prívod vody do jej nehnuteľnosti, bez čoho nie je možné jej nehnuteľnosť (rodinný dom) udržiavať. K odpojeniu nehnuteľnosti od vody a kanalizácie však malo dôjsť konaním syna odporkyne, nie odporkyňou samotnou. Uvedené konanie syn odporkyne sám pripustil pred povereným príslušníkom policajného zboru s tým, že tak urobil na podnet jeho matky - odporkyne. Uvedená výpoveď syna odporkyne však nebola konfrontovaná s jeho matkou. Samotné tvrdenie konajúcej osoby, že konala na podnet inej osoby (bez predchádzajúceho preukázania), nezakladá bez ďalšieho z konania konajúcej osoby práva a povinnosti priamo inej osobe, na podnet ktorej mala konajúca osoba konať. Okresný súd potom s poukazom na uvedené návrh na nariadenie predbežného opatrenia z dôvodu nedostatku vecnej pasívnej legitímácie ako nedôvodný zamietol. Zhrnul, že na strane odporcu nevystupuje osoba, ktorej by svedčila pasívna vecná legitímácia pri správne formulovanom návrhu na vydanie predbežného opatrenia, teda osoba, ktorej by bolo možné uložiť určitú povinnosť z hľadiska hmotného práva pre dosiahnutie účelu predbežného opatrenia. Z návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vyplýva, že protiprávneho konania sa mala dopustiť osoba odlišná od odporkyne v danom konaní.

Proti uzneseniu okresného súdu podala navrhovateľka v zákonom stanovenej lehote odvolanie. Trvá na svojom stanovisku, že odporkyňa prostredníctvom svojho syna na hranici predmetných pozemkov podkopala zem a prerušila kanalizačné a vodovodné potrubie vedúce do domu navrhovateľky, z ktorého dôvodu preto bola nútená navrhovateľka domáhať sa vydania predbežného opatrenia. Navrhovateľka nesúhlasí s argumentom súdu o nedostatku vecnej pasívnej legitímácie, pretože z uznesenia Obvodného oddelenia Policajného zboru v W.T. zo dňa 27. 11. 2015 jasne vyplýva aj priznanie syna odporkyne, že k prerušeniu potrubí došlo na podnet odporkyne a na jej priamy príkaz. Za jeho konanie je preto priamo zodpovedná odporkyňa. Nie je preto pravdou, ako tvrdí súd, že by išlo len o jednostranné tvrdenie syna odporkyne bez predchádzajúceho preukázania a konfrontácie s odporkyňou.

Niet preto pochýb, že odporkyňa je pasívne vecne legitimovaná ohľadom požadovaného predbežného opatrenia. Navrhovateľka navyše poukazuje na to, že priestor, v ktorom došlo k odpojeniu nehnuteľnosti od vody a kanalizácie (šachta) je obojstranne uzavretý a kľúče od neho má len odporkyňa a je tak zrejmé, že ich dala svojmu synovi, aby vykonal na jej príkaz prerušenie potrubí, pretože zámky od tohto priestoru neboli nijako násilne odstránené. V závere odvolania navrhovateľka poznamenala, že pokiaľ by aj zohľadnila názor súdu 1. stupňa, v prípade vyhovenia návrhu voči synovi odporkyne by bol výrok predbežného opatrenia nevykonateľný, keďže synovi odporkyne neprináleží vlastnícke právo ani k pozemku, ani k inžinierskym stavbám a sieťach odporkyne a nemal by nijaké oprávnenie vstupovať na jej pozemky za účelom obnovenia dodávky vody a obnovenia fungovania kanalizačnej prípojky. Na základe uvedeného potom navrhovateľka navrhuje, aby odvolací súd zmenil výrok napadnutého uznesenia o zamietnutí predbežného opatrenia a zaviazal odporkyňu, aby do pätnástich dní od doručenia uznesenia na vlastné náklady obnovila dodávky vody a kanalizačnú prípojku do domu navrhovateľky špecifikovaného v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia.

Odporkyňa vo vyjadrení k návrhu navrhovateľky uviedla, že považuje návrh na nariadenie predbežného opatrenia za nedôvodný, pretože v danej veci podľa jej názoru absentuje princíp ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov konania, ktorý by mal byť podkladom pre danú žalobu. Zdôraznila, že dala navrhovateľke výlučne dočasný súhlas na využívanie vodovodnej prípojky. Uvedené vyplýva z charakteru vzťahu medzi navrhovateľkou a odporkyňou. Existencia súčasného stavu podľa názoru odporkyne dokumentuje, že daný vzťah mal mať odjakživa len dočasné trvanie, ktoré malo platiť do momentu, kedy si navrhovateľka mala zriadiť vlastné odberné miesto na vodu. Konanie navrhovateľky v predmetnej veci považuje za šikanózne a nadmieru obmedzujúce. V prípade, že by súd rozhodol o tom, že návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vyhovie, legitímne by tak spôsobil vznik nerovnovážneho právneho vzťahu medzi účastníkmi konania a súčasne by došlo k popretiu princípu spravodlivosti. Má za to, že podružné odberné miesto, ktoré je navyše výlučne prístupné len navrhovateľke, nie je nijakým spôsobom možné odkontrolovať a tento podružný merač v konečnom dôsledku taktiež dokumentuje len tú skutočnosť, že sa jedná o dočasné opatrenie do času zriadenia vlastného odberného miesta zo strany navrhovateľky. Poznamenala taktiež, že nehnuteľnosť vo vlastníctve navrhovateľky je klasifikovaná ako rodinný dom, teda je určená na stále bývanie a z toho dôvodu nie je zvykom mať situáciu týkajúcu sa vodovodnej prípojky vyriešenú dočasne a už vôbec nie prostredníctvom podružného merača vody, ale vlastnou vodovodnou prípojkou. Jediným možným riešením samotnej situácie je tak zriadenie odberného miesta navrhovateľky nezávislého od odberného miesta odporkyne. Len takýmto spôsobom bude možné v budúcnosti predchádzať akýmkoľvek sporom vyplývajúcim zo súčasného právneho stavu. Navrhovateľka o dočasnosti celej veci vedela od počiatku a do dnešného dňa neurobila nič pre to, aby bol tento stav zmenený a vzťahy medzi účastníkmi boli pri rešpektovaní princípu rovnovážnosti a spravodlivosti obnovené. Na základe uvedeného potom navrhuje, aby odvolací súd návrh na nariadenie predbežného opatrenia v celom rozsahu ako nedôvodný zamietol.

V dôsledku odvolania krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O.s.p. uznesenie okresného súdu podľa ustanovenia § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

Podľa ustanovenia § 75 ods. 2 vety prvej O.s.p., návrh na nariadenie predbežného opatrenia má okrem náležitostí návrhu podľa § 79 ods. 1 O.s.p. obsahovať opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia, uvedenie podmienok dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, a odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy alebo potreby dočasnej úpravy pomerov maloletého dieťaťa v záujme maloletého dieťaťa; ak ide o odovzdanie dieťaťa do starostlivosti fyzickej osoby, ktorá nie je blízkou osobou maloletého dieťaťa, k návrhu musí byť doložený doklad preukazujúci zapísanie do zoznamu žiadateľov podľa osobitných predpisov.

Podľa ustanovenia § 75 ods. 6 O.s.p., súd môže vydať rozhodnutie o predbežnom opatrení aj bez výsluchu účastníkov a bez nariadenia pojednávania.

V súlade s ustanovením § 76 ods. 1 písm. e/ , f/ O.s.p. predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby nenakladal s určitými vecami alebo právami, niečo vykonal, niečoho sa zdržal alebo niečo znášal.

Účelom inštitútu predbežného opatrenia je dočasne upraviť pomery medzi účastníkmi konania do doby, pokiaľ nebude rozhodnuté vo veci samej a to za predpokladu, že takéto opatrenie súdu ešte pred samotným meritorným rozhodnutím sa javí ako nevyhnutné, nakoľko existujú konkrétne okolnosti prípadu, ktoré relevantne odôvodňujú jeho vydanie a poukazujú na naliehavosť a nutnosť dočasne upraviť pomery medzi účastníkmi konania, a to prípadne i vo vzťahu k tretiemu subjektu, ak sú naplnené zákonné predpoklady podľa § 76 ods. 2 O.s.p. Vzhľadom na závažnosť právnych následkov, ktoré zákon s jeho nariadením spája a skutočnosť, že zasahuje podstatným spôsobom do práv druhého subjektu a obmedzuje ich ešte pred samotným meritorným rozhodnutím súdu, je nevyhnutné, aby súdy zodpovedne a s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu zvažovali relevantnosť a nevyhnutnosť takejto zásady do subjektívneho práva. Jeho nariadenie bude namieste len v prípadoch, kedy existujú konkrétne okolnosti preukazujúce nebezpečenstvo reálnej a bezprostredne hroziacej ujmy.

Odvolaací súd po preskúmaní veci a dôvodov odvolania konštatuje, že okresný súd síce rozhodol vecne správne, pokiaľ návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol, avšak vychádzajúc z dôvodov obsiahnutých v rozhodnutí súdu prvého stupňa, vec nesprávne právne posúdil tým, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol z vecne nesprávnych dôvodov. Argumentácia okresného súdu o nutnosti zamietnuť návrh na nariadenie predbežného opatrenia z dôvodu nedostatku vecnej pasívnej legitímácie subjektu, voči ktorému by uložená povinnosť obnoviť predošlý stav mala smerovať, zjavne neobstojí - a to s poukazom na obsah listinných dôkazov obsiahnutých v spise - predovšetkým s poukazom na obsah uznesenia Obvodného oddelenia PZ SR v W.T.VS:ORP-1079/SL-BB-2015 zo dňa 27.11.2015 a uznesenia Okresnej prokuratúry Banská Bystrica sp. zn. 4 Pn 465/15/6601-4 zo dňa 21.12.2015, z ktorých obsahu je zrejmé, že pokiaľ by súd vyhodnotil dôvodnosť nariadenia predbežného opatrenia tak, ako sa ho domáhala navrhovateľka návrhom zo dňa 14.01.2016, bolo by nevyhnutné ho nariadiť vo vzťahu k odporkyni, ako osobe, ktorej svedčí jednak spoluvlastnícke právo k nehnuteľnosti - pozemku, na ktorom k narušeniu doterajšieho stavu došlo, ako aj právny vzťah k predmetu narušenia - vodovodnej a kanalizačnej prípojke, a nie voči jej synovi. Je v tejto súvislosti nutné prisvedčiť argumentom uvedeným v odvolaní navrhovateľky, že vzhľadom na právny vzťah syna odporkyne k nehnuteľnosti, ako aj k meritu predbežného opatrenia, by bolo takto nariadené predbežné opatrenie nevykonateľné.

Odvolaací súd tak konštatuje, vychádzajúc dôsledne z tvrdených skutočností vyplývajúcich z obsahu spisu a najmä z návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, že pri skúmaní dôvodnosti nariadenia predbežného opatrenia je nevyhnutné zohľadniť aj širšie súvislosti spojené s predmetom navrhovaného predbežného opatrenia a skúmať okrem zákonných predpokladov pre nariadenie predbežného opatrenia vyplývajúcich z Občianskeho súdneho poriadku aj zákonnosť a legitímnosť ochrany, ktorá sa má predbežne tvrdenému subjektívnemu právu poskytnúť a to s ohľadom na špeciálnu právnu úpravu, konkrétne zák. č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách.

Vychádzajúc z ustanovenia § 23 ods. 1 zák. č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách (ďalej Zákona o verejných vodovodoch a kanalizáciách), upravujúceho všeobecné podmienky pripojenia sa na verejnú kanalizáciu a vypúšťanie vôd do verejnej kanalizácie, žiadateľ o pripojenie na verejnú kanalizáciu sa môže pripojiť na verejnú kanalizáciu len na základe písomnej zmluvy uzatvorenej s vlastníkom verejnej kanalizácie podľa § 4 ods. 3. Vlastník verejnej kanalizácie alebo vlastník časti verejnej kanalizácie, ktorý žiada o pripojenie na inú verejnú kanalizáciu, ktorej nie je vlastníkom, môže sa pripojiť na verejnú kanalizáciu prevádzkovo súvisiacu len na základe písomnej zmluvy podľa § 16 ods. 5.

Podľa § 23 ods. 2 Zákona o verejných vodovodoch a kanalizáciách, vlastník stavby alebo vlastník pozemku je povinný pripojiť stavbu alebo pozemok, kde vznikajú odpadové vody, na verejnú kanalizáciu a splniť technické podmienky týkajúce sa najmä miesta a spôsobu pripojenia na verejnú kanalizáciu a uzatvoriť zmluvu o pripojení s vlastníkom verejnej kanalizácie, ak v obci, na ktorej území sa stavba alebo pozemok nachádza, je zriadená a vlastník stavby alebo vlastník pozemku nemá povolenie príslušného orgánu štátnej vodnej správy na iný spôsob nakladania s odpadovými vodami.

Podľa § 23 ods. 4 Zákona o verejných vodovodoch a kanalizáciách, stavbu alebo pozemok možno pripojiť na verejnú kanalizáciu podľa systému sústavy verejnej kanalizácie jednou kanalizačnou prípojkou. So súhlasom prevádzkovateľa verejnej kanalizácie možno v odôvodnených prípadoch vybudovať jednu kanalizačnú prípojkou pre viac stavieb alebo viac pozemkov alebo viac kanalizačných prípojok pre jednu stavbu alebo jeden pozemok.

Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení tak odvolací súd ako zásadnú skutočnosť, brániacu vyhovieť návrhu na nariadenie predbežného opatrenia konštatuje, že je sporná zákonnosť požadovanej ochrany, ktorej sa navrhovateľka predbežne domáha. Z doposiaľ známych skutočností je zrejmé, že navrhovateľka nemala - a to v rozpore s ustanoveniami § 23 ods. 1 a 2 Zákona o verejných vodovodoch a kanalizáciách - zriadenú samostatnú prípojku na verejnú kanalizáciu a verejný vodovod a taktiež si nespĺnila povinnosť uzatvoriť písomnú zmluvu s vlastníkom verejnej kanalizácie a verejného vodovodu, hoci jej takáto povinnosť z osobitnej právnej normy vyplýva a nie je zrejmé, či boli dodržané podmienky pre legálne a legitímne zriadenie „podružného“ odberného miesta tak, ako to bolo - podľa zhodného tvrdenia oboch účastníčok konania - medzi nimi rokmi zaužívané (vychádzajúc z predložených listinných dôkazov minimálne od roku 2000). Odvolací súd poznamenáva, že Zákon o verejných vodovodoch a kanalizáciách síce umožňuje za určitých okolností stavbu alebo pozemok pripojiť na verejnú kanalizáciu podľa systému sústavy verejnej kanalizácie jednou kanalizačnou prípojkou, prípadne možno v odôvodnených prípadoch vybudovať jednu kanalizačnú prípojku aj pre viac stavieb alebo viac pozemkov, avšak výlučne so súhlasom prevádzkovateľa verejnej kanalizácie (§ 23 ods. 4 Zákona o verejných vodovodoch a kanalizáciách), čo v danom prípade súd preukázané a napokon ani tvrdené účastníkmi nemá. Odvolací súd tak poznamenáva, že za daného stavu súd nemôže poskytnúť - hoci aj dočasnú - právnu ochranu subjektívnemu právu, ktoré je v rozpore so zákonom a poskytnúť tak ochranu neprávu; súd nemôže svojim rozhodnutím „zlegitímniť“ protiprávny stav. Aj napriek skutočnosti, že takto dohodnutý režim spoločného odberu z vodovodnej prípojky a spoločného napojenia na kanalizačnú prípojku bol medzi účastníkmi zaužívaný rokmi a po vzájomnej dohode, ani napriek tomu nemôže súd poskytnúť právnu ochranu stavu, ktorého súladnosť so zákonom je sporná, respektíve nepreukázaná. Je tak minimálne pochybné, či stav, ktorý doposiaľ bol, nenaplnil zákonné predpoklady pre konštatovanie neoprávneného odberu vody z verejného vodovodu a neoprávneného vypúšťania odpadových vôd do verejnej kanalizácie v zmysle ustanovenia § 25 Zákona o verejných vodovodoch a kanalizáciách. Odvolací súd pritom vychádzal aj z obsahu uznesenia Obvodného oddelenia PZ SR ČVS:ORP-1079/SL-BB-2015 zo dňa 27.11.2015, z ktorého vyplýva, že „previerkou na Obecnom úrade v W.T. bolo zistené, že nehnuteľnosť na adrese K. W. č. XX v W.T. (teda nehnuteľnosť vo vlastníctve navrhovateľky), má možnosť pripojiť sa na kanalizačnú sieť z „V.“ strany, teda z cesty, ktorá vedie zo W.T. na obec V. a taktiež bude možnosť pripojiť sa týmto smerom aj na vodovodnú sieť po jej kolaudácii“. Navrhovateľka teda mala možnosť vyriešiť pripojenie svojej nehnuteľnosti na vodovodnú a kanalizačnú prípojku aj spôsobom, ktorý by bol v súlade s ustanoveniami § 23 ods. 1, 2, resp. aj ods. 4 zák. č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách.

Oboznámením sa s obsahom spisu, no predovšetkým s poukazom na citovanú osobitnú právnu úpravu, sa odvolací súd stotožňuje s prijatým záverom okresného súdu, že návrhu na nariadenie predbežného opatrenia v takom znení, ako sa ho navrhovateľka domáhala, nemožno vyhovieť. Navrhovateľka podľa názoru odvolacieho súdu predovšetkým nepreukázala v dostatočnej miere najmä legitímnosť a legálnosť nároku, ktorého ochrany sa nariadením predbežného opatrenia domáhala. Naliehavý právny záujem, nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy a dôvodnosť potreby dočasne upraviť pomery medzi účastníkmi konania nariadením predbežného opatrenia v zmysle kritérií vyplývajúcich z O.s.p., tak pri spornosti súladnosti predmetu návrhu na nariadenie predbežného opatrenia so zákonom, konkrétne s osobitnou právnou normou zák. č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách, nie je už potom potrebné osobitne skúmať.

Odvolací súd tak vzhľadom na uvedené skutočnosti napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa ustanovenia § 219 ods. 1 O.s.p. z horeuvedených dôvodov ako vecne správne potvrdil. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.